

DELBÁCSKA

Szerb
bodj.
137,Adóhivatal: Novisad, Trg Oslo-
Wagner palota.) Telefonszám:
Nyctm: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. JULIUS 18

VASÁRNAP

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél
évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám
ára hétköznap 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

**Ujabb 50.000 hold került viz alá
Az ár előnti a hódsági és a palánkai járás egy részét**

A király tegnap Noviszádra érkezett és kíséretével megtekintette a Temerini utat és a jozsimfoki gáttörést

A lakosság lelkes ünneplésben részesítette az uralkodót ~ Mirkov főmérnök részletesen referált a királynak az árvízről ~ A király autója végigrobogott a városban a Temerini utig és vissza, majd a vágóhídi töltéshez, ahonnan az uralkodó a belügyminiszter és Mirkov főmérnök kíséretében a jozsimfoki gáttöréshez ment ~ Az árvízkatasztrófa mélyen lesújtotta a királyt, aki felszólította a belügyminisztert, hogy sürgősen intézkedjék az árvízkarosultak segélyezése érdekében ~ A Darányi telepen tovább védekeznek

Alekszandar király tegnap másodszer látogatta meg Novisadot, hogy a helyszínen személyesen győződjék meg az árvíz pusztításáról, az eddigi károkról és a foganatosított védelmi intézkedésekről. Az uralkodó ezúttal egyedül érkezett Noviszádra, mert a királynő édesanyja Mária román királynő fogadtatása miatt visszamaradt Blédben s nem kísérhette el az uralkodót bácskai útjára.

A rendőrség csak az utolsó pillanatban értesült a király érkezéséről s csakhamar egy szakasz rendőr szállta meg a pályaudvart és környékét. Mihaldzsics Sztanoje főkapitány, Rákics Radenkó főkapitányhelyettes és Vilovac alkaptány délelőtt 10 órakor jelentek meg a pályaudvaron, ahova 11 óra után befutott az udvari futár. Ugyancsak 10 óra tájban jelent meg a pályaudvaron Milovanovics Milán polgármester, majd közvetlenül utána Makszimovics Bozsa belügyminiszter, aki már pénteken este Noviszádra érkezett, hogy a király fogadtatásán résztvegyen.

A futár után lerakták az udvari autót, amelyek a pályaudvar előtt elkerített helyen várták a király érkezését. Időközben megjelentek Dokics tábornok hadseregparancsnok, Sztanojlovics tábornok a repülőezred parancsnoka, Malinarics a dunai flotta parancsnoka, Mirkov főmérnök és Petrovics Brankó állomásfőnök.

Közvetlenül az udvari vonat bevétele előtt Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter is kijött a pályaudvarra, aki a tegnapi reggeli vonattal érkezett Noviszádra.

A király fogadtatása az állomáson

Pontban 11 óra 23 perckor futott be a király udvari vonata, amely ezúttal kilenc kocsi-ból áll. A pompás szerelvény zajtalanul robogott be az állomásra és az állomás homlokzata előtt állt meg. Az egyik kocsiból nyomban kiugrottak a gárdatisztek és a testőrség, majd pár pillanat múlva megjelent a szalonkocsi ajtaján Alekszandar király, aki mosolyogva és szalutálva fogadta a megjelent előkelőségek üdvözlését. A király, aki feltűnően jó szinben van, gummiköppennyel a vállán könnyedén leugrott a vonatról és azonnal a megjelentek üdvözlésére sietett.

Először Dokics tábornokot szólította meg, aki feszes vigyázz állásban tett jelentést az uralkodónak. A király mosolyogva szorította meg a tábornok kezét, majd Makszimovics belügyminiszterhez fordult, aki rövidesen referált a királynak az árvíz okozta veszedelemről. Az uralkodó egy percre elkomolyodott, majd Sztanojlovics tábornokkal fogott kezét. Azután sorba megszólította a többi urakat, elsősorban Trifunovics Misa közoktatásügyi minisztert, Milovanovics Milán polgármestert, Malinarics korvettkapitányt és Mirkov főmérnököt. A polgármesternél is az árvíz iránt érdeklődött, majd megkérdezte, vajon sok kárt okozott-e az árvíz a városban. Amikor a polgármester megnyugtatta, hogy a város egyelőre nincs veszedelemben, Mirkov főmérnökhöz fordult, akivel kezét fogott és így szólt:

— Mirkov ur Ön fog bennünket részletesen tájékoztatni az árvízveszedelemről. Ön fogja vállalni a vezető szerepét is.

— Igenis, felség — válaszolta a főmérnök.

— Jöjjenek az urak velem a kocsiba — mondotta az uralkodó, ott részletesen megbeszéljük a teendőket.

A király erre megegyezően megszólította a többi urakat, majd a kocsiba szállt és Hadzsics tábornok főhadsegéd útján magához kérte Mirkov főmérnököt és Malinarics parancsnokot.

Mirkov főmérnök informálja a királyt

Mirkov főmérnök térképekkel és vázlatokkal felszerelve Hadzsics tábornok kíséretében azonnal az udvari kocsiba sietett, ahol a király a szalonasztal mellett fogadta a főmérnököt és az utána siető Malinovic parancsnokot. A király az asztal mellé ült, Mirkov főmérnök pedig az asztalra terítve a térképeket, részletes és szakszerű magyarázatokba bocsátkozott az árvízsjuttatott vidékekről. Ismertette az uralkodóval az eddig foganatosított védintézkedéseket és szektoronként magyarázta a védművek felépítését. Nagy részletességgel vázolta a főmérnök a Duna áttörési pontján okozott károkat és az előrelátható újabb áttörési lehetőségeket.

A király nagy figyelemmel hallgatta a

magyarázatokat, majd több ízben megszakítva a főmérnök előadását, egyes momentumok iránt érdeklődött, melyek leginkább felkeltették a figyelmét. Ismételen érdeklődött aziránt, vajjon a lakosság közül nem pusztult el valaki s hogy milyen anyagi károkat szenvedtek az árvíz által sújtott területek és házak tulajdonosai.

A főmérnök szakszerű előadását Makszimovics belügyminiszter és Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter is végighallgatták, akik ugyancsak több kérdést intéztek a főmérnökhöz. Az uralkodó ismételen kifejezte azt az óhaját, hogy az árvízkarosultak érdekében sürgős segélyakciót kell megindítani, amit a kormány jelenlévő tagjai kilátásba is helyeztek.

Időközben kiszállt az udvari vonatból Pogacsnik ezredes, a király szárnysegéde, aki utasította az állomásfőnököt, hogy az udvari vonatot tolassák előbbre, hogy a pályán veszteglő beográdi gyorsvonat és a szuboticai személyvonat befuthassanak az állomásra. Az állomásfőnök intézkedésére erre az udvari vonatot előbbre tolták s a kocsiban megindult megbeszélés során Mirkov főmérnök tovább folytatta fejtegetéseit.

Mirkov főmérnök után Malinarics, a Duna flotta parancsnoka informálta a királyt az árvízveszedelemről és részletes jelentést tett a téli kikötőben folytatott védelmi munkálatokról.

A kocsiban folytatott értekezlet közel egy óra hosszat tartott. Pontban negyed 1 órakor a király kiszállt a szalonkocsiból és kíséretével az autók felé indult. Az uralkodó ugyanis kifejezte azt az óhaját, hogy személyesen megtekintje az árvízsjuttatott területeket. Amikor a király megjelent a pályaudvar előtt elkerített helyen, a kerítés mögött elhelyezkedett közönség lelkes ünneplésben részesítette. A király megköszönte az üdvözlést, majd Mirkov főmérnököt szólította magához és így szólt:

— Főmérnök ur, ön kalauzolni fog bennünket. Üljön fel az autóra!

A főmérnök erre a sofför mellé ült. Makszimovics belügyminiszter pedig a király baloldalán foglalt helyet.

Az utána következő autóban Hadzsics tábornok főhadsegéd, Trifunovics Misa közoktatásügyi miniszter és Dokics tábornok fog-

alt helyet. A többi kocsikon a polgármester és Todorovics Rade, az államvédelmi osztály főnöke, majd Mihaldzsics főkapitány és Rákics Radenkó főkapitányhelyettes; végül két autóban az újságírók követték a király autóját.

A király legelőször a Temerini-utat tekintette meg

Az uralkodó először a Temerini-utat óhajtott megtekinteni, az autók tehát gyors iramban a Kamenical-uton, a Vasut-uccán és a főtéren végig a Temerini-ucca felé hajtottak. A városban sétáló közönség csakhamar felismerte a királyt és lelkes éljenzésben tört ki. Az uralkodó barátságosan köszönt jobbra-balra s csak akkor komolyodott el az arca, amikor az autók felhajtottak a csatorna hídjára s az uralkodó szemé elé tárult a borzalmas pusztítás képe. A Jozsimfoknál áttört víz már teljesen elárasztotta a Temerini-ut jobb oldalán elterülő Nagyrétet és az uttest szélét, amelyet még csak a hevenyészve összetákolott töltések védenek a teljes elárasztástól.

A házak már teljesen víz alatt állanak s ahol pénteken még nagyban folyt a védművek megerősítése, tegnapi már csónakokon közlekedtek a házaklakói. A lakóházak portái előtt földdel töltött zsákokból barrikádokat készítettek a tulajdonosok, hogy megakadályozzák a víz beözönlését az udvarra, de a hullámzó víz beszívárog a laza töltéseken és tengerré változtatja az egész vidéket. Amikor az uralkodó meglátta a rengeteg víztömeget, így kiáltott fel:

— Hiszen ez valóságos tenger!

Valóban úgy is van. Végig a csatorna hídjától az egész ut mentén jobb irányba tekintve óriási víztömegek hőmpolyognak. A cigányuton levő házaknak csak a teteje látszik ki a vízből s ahol előbb pompás pirosfedelű lakóházak álltak, most csak a kémény csücske jelezi, hogy itt valamikor szorgos élet folyt. A Temerini-ut melletti házak előtt a szegény lakosság zsákokon tölti az éjszakát, sokan pedig költözöködnék és biztosabb helyre hurcolják butoraikat. A legtöbbet szenvedtek a városi rendőrök háza, amelyek kivétel nélkül mind víz alá kerültek. Szlankamenác rendőrfelügyelő csak az imént üritette ki lakóházát, most pedig teljes szolgálatot teljesít az uttest mentén.

Amerre a király és kíséretének autói elvonulnak; óriási tömegek állnak az uttest két oldalán. A nép lelkesen éljenzi a királyt, aki szemmeláthatólag elérzékenyülve viszonzza az üdvözlést. Mirkov főmérnök állandóan informálja a királyt az egyes veszélyeztetett pontokról. Amikor a kocsik az új téglagyár mellett elhaladnak, a király érdeklődve fordul a zsákbarrikádok irányában, amelyeken keresztül lassan, de biztosan szivárog a víz.

A Duna vize már magasabbra emelkedett a temerini uttestnél s még csak a két nap alatt emelt védgátak szorítják vissza medrébe a folyton emelkedő víztömeget. Vasárnap reggelre már 20 centiméterrel fogja túlhaladni az uttest felszínét s ha a gátak nem bírják el a víznyomást az ár könnyörtelenül elárasztja az uttesttől balra eső Szlana Barát és a Kliszát.

A jozsimfoki gáttörés felé

Tovább robogunk. A rettenetes por felkavarja az uttestet s a sűrű porfelhőben szédítő sebességgel haladunk a Vaskapu felé! Mindezt a kétségbeesés és nyomor képe. Az emberek kijönnek házaikból és kalaplengetve üdvözlik a királyt. Az uralkodó széles gesztusokkal, szívbéli melegséggel üdvözlöli a népet. Az egész uttest egyetlen egy kiáltásban olvadt össze:

— Zsivio kralj!

Már 1 óra lett, mire a király kiadja az utasítást, hogy vissza kell fordulni.

— Megakarom nézni a jozsimfoki gáttörés színhelyét — mondja Mirkov főmérnöknek.

Az autók ugyanazon az uton visszabogognak. Ugyanaz a szomorú kép, ugyanazok az impressziók. Most már több ezren gyűltek össze az uttesten és szakadatlanul hangzik a tomboló ünneplés lelkesedése.

A kocsik a Pasics uccánál a Duna uc-

cába fordulnak és a hajókikötő mellett, a selyemgyárat megkerülve a csatorna felé robognak. A hídnál vígan lubickolnak a fürdőző nebulók. A közönség megismeri a királyt és kalaplengetve üdvözlöli.

Átrobogunk a hídon és a vágóhidhoz érünk. A király felrobog a töltésre és megállást parancsol. A víz mellett Kun erdőmestert szólítja meg.

— Át lehet menni ezen a töltésen?

— Az ut nem a legjobb — feleli az erdőmester.

Majd a vizállás iránt érdeklődik a király. Az uralkodó kísérete időközben kiszált és a további intézkedéseket várja. A király pár pillanattal szótlanul ül a kocsijában, majd így szól Nemanja sofförnek.

— Gyerünk tovább!

Mirkov főmérnök kötelességszerűen figyelmezteti az uralkodót, hogy a nehéz Rolls Royce kocsival nem ajánlatos a töltés megtekintése. Az uralkodó azonban nem tágit és indulást parancsol.

A király egyedül robog fel a töltésre s az autó pár pillanat múlva eltűnik a kísérők szemei elől

Körülbelül tíz perc múlt el kínos várakozás közben. A mérnökök a töltés keskeny méreteit ismertetik a főhadsegéddel és attól tartanak, hogy a hatalmas kocsi nem tud megfordulni a keskeny uton. Mindenki várakozásteljesen pillant a kacskaringós töltés felé, ahol végre, szinte örökkévalóságnak látszó idő után megjelenik a király autója. A távolból is látni, hogy a kocsi nagynehezen vergődik visszafelé a hepehupás és áfázott töltésen. A kocsi ezüst veretei fényesen csillognak a meleg napsütés-

Tovább folyik a harc az árvízveszedelem leküzdésére

Az árvízveszedelem még mindig változatlanul súlyos és komoly. A jozsimfoki gáttörés kövdtkeztében a víz már teljesen elárasztotta a nagyrétet és a temerini ut felszíné felé emelkedett. A városi árvédelmi bizottság tegnap délelőtti ülést tartott amelyen Stössel főmérnök referált az általános helyzetről és az újabb védművek felépítéséről. A városi pénztár tegnap már kiutalta a munkások részére kiszabott 35 dináros napidíjat. A talyigások napi 120 dinárt kapnak. A temerini uti munkálatokhoz Klisza és Szalajka ugyszolván minden épkezláb emberét mobilizálták.

A Darányi telepen is változatlanul súlyos a helyzet. A telepen ugyanis sok a fakadó talajvíz s a töltéseken át szüntelenül szivárog a víz. A legnagyobb baj pedig abban rejlik, hogy a telepet tulmostohán kezelik. A lakosság teljesen magára van hagyatva s szakemberek hiányában a legnagyobb veszedelemnek van kitéve. Csak tegnap osztottak be a telepi töltésekhez két mérnököt, akik most fogtak hozzá a munkához, hogy a veszedelmet elhárítsák.

A vasuti személyzet elővigyázatatlansága folytán majdnem komoly veszedelembe került a telep lakossága. A vasutasok ugyanis tévedésből elzárták egy vízáteresztőt, amely a téli kikötőhöz vezet. Az elzárás folytán a telepen felgyülemlött víz hirtelen emelkedni kezdett s már-már elárasztotta a telep jelentékeny részét. A veszélyeztetett házak tulajdonosai erre sürgős közvetítésre kérték fel Stössel főmérnököt, aki még pénteken éjjel kiment a helyszínre és két órai megfeszített munka után kinyitatta a vízáteresztőt. Érdekes különben, hogy a vízáteresztőhöz rendelt ór ellenszegült a főmérnök intézkedésének és a világért sem engedte volna a „veszélyes helyet“ kinyitni, mert ugymond, a telepet előni az „özönvíz“. A főmérnök erre kénytelen volt rendőrt hivatni, aki erőszak alkalmazásával tette lehetővé a vízáteresztő kinyitását.

A stranduti átjárónál is van egy vízáteresztő, amely a limáni szivattyutelephoz vezet. Hogy a felgyülemlött talajvíz lefolyást találjon, a főmérnök ezt a vízáteresztőt is kinyitatta. A vasuti átjárónál különben már megkezdtek a körgát építését. Ez az óvintézkedés azért vált szükségessé, hogy a felső szakaszon gátszakadás esetén megakadályozzák az ár beözönlését a város felé.

ben. Az autó végre a textilgyár melletti uton nagyobb területre jut és megfordul. Most már gyorsabb tempóban halad a csatorna tulsó oldalán a hid felé.

A kíséret nyomban autóra ül és megvárja a király érkezését. A kis töltésen Krusedolac Nikola noviszádi fényképész felvételt akar készíteni a királyról. Az uralkodó megállítja az autót és megszólítja a fényképészt:

— Készített-e már felvételt a gáttörésről?

— Igenis felség — válaszolja a meglepett fényképész. Véletlenül nálam van a felvétel.

— Mutassa!

A fényképész erre átnyújtotta a sikerült felvételt, amely a király legnagyobb tetszését váltotta ki.

— Ha megengedi — mondotta — megtartom emléknem!

— Ezer örömmel felséges uram — válaszolta a fényképész, aki boldogságtól sugárzó arccal nyújtotta át a fényképet.

Az uralkodó erre magához szólította Dokics tábornokot és Hadzsics főhadsegédet és kiadta a parancsot:

— Vissza a pályaudvarra! Délután folytatjuk!

A kocsik erre a városon keresztül az állomás felé robogtak. A közönség ezuttal is sűrű rajokban lepte el a járdát s hangos éljenzésbe tört ki az uralkodó láttára. A házak ablakaiból is lelkesen üdvözlözték a királyt.

A vasuti állomásra érve az uralkodó azonnal az udvari kocsiba szállt s magához kérlette a belügyminisztert és Mirkov főmérnököt, akivel ismét hosszabb ideig tárgyalt.

Délután Kátyra és Begecsre utazott a király az ottani árvízszújtotta területek megtekintésére

Nagyon veszedelmes a helyzet a csatorna torkolatánál és a selyemgyár mellett. A töltések ott állandóan szivárognak és minden percen talajtörés fenyeget. Ha a víz itt átszikatáná a gátat, akkor előzönlene a keramit utat, amely a vágóhid felé vezet és az egész selyemgyár víz alá kerülne. A mérnöki hivatal tehát olyan intézkedéseket fogantat, amelyek a keramitut védelmére célozzák.

A jozsimfoki gáttörés követeztében a víz 48 óra alatt

tíz millió négyzetméternyi területet árasztott el.

Átlag 15 millió köbméternyi víz kell hozzá, hogy az egész Nagyrét elárasssa. A Dunán ezidőszert 20.000 köbméter víz folyik le másodpercenként, vagyis a Nagyrétre körülbelül annyi víz fér be, amennyi a Dunán 16 perc alatt lefolyik. Ebből azután világosan következik, hogy a Nagyrét elárasztásának nagyon kevés lefolyása volt a víz apadásához. Valószínű tehát, hogy a noviszádi apadás az apatini újabb gáttörés folytán következett be.

A Temerini-uton eddig körülbelül 30 házhely került víz alá, valamint Lisics György fatelepe is, amelyet már teljesen elborított a víz. A Cigány-ut mellett pedig 6 ház került víz alá, melyből az egyik összedőlt és eltűnt a hullámokban.

A Temerini-ut lakói úgy védekeztek az ár ellen, hogy minden egyes házat külön töltéssel fogták körül. A folyammérnökségi hivatal azonban ellenezte a védekezés ezen módját, mert Mirkov főmérnök szerint csak olyan gátak válnak be, amelyeket közvetlenül a ház fala mentén építenek, nem pedig bizonyos távolságra a faltól. A lakosok azonban nem törődtek Mirkov főmérnök figyelmeztetésével s így azután tegnap reggelre arra ébredtek, hogy a töltések dacára a víz behatolt a portájukra. Most szeretnék visszacsinálni az egészet, de már elkéstek. Miután a házak egy része összemomlással fenyeget, a bentlakók kihurcolkodtak és biztosabb helyeken keresnek védelmet.

A Darányi-telepi munkálatok támogatására az építésügyi igazgatóság két kiváló szakmérnököt rendelt ki. Stössel főmérnök pedig sátrakat és lámpákat juttatott a telepeseeknek. A városi mérnöki hivatal most azon fáradozik, hogy szakszerűen szervezze meg a telepi védelmi munkálatokat.

VASÁRNAPI LEXIKON

Furcsaságok a nagyvilágból — A legnagyobb hőség Ausztráliában van
Vademberek étvágya

Az idén ugyan nem dicsekedhetünk nagy hőséggel s talán még sohasem volt olyan kellemetlen nyári szezonunk, mint a jelen esztendőben. Az ember szinte megkívánja a meleget, viszont ugyanakkor elmegy a kedve tőle, ha megtudja, mekkora hőség uralkodik a világ némely helyén, ahol a lakosság bizonyára nem fohászodik a nap perzselő melege után. A mai napra tehát egy kis ismertetést közlünk a hőségről és egyéb furcsaságokról a nagyvilágból.

Mekkora hőséget lehet kibírni?

A legnagyobb hőség amit eddig a napon feljegyeztek, 67 Celsius-fok volt és pedig az ausztráliai sivatagban. Az 50—60 fokos hőséget sok helyütt viselik el az emberek. A Vörös-tenger arabiai partjain, Aden közelében 62 Celsius-fok perzseli néha az árnyéktalan vidékeket. Sok utazó jelentette már, hogy ezt a hőséget hónapokon át kibírta. Lendl „Utilevelei”-ben szintén említi, hogy az anatóliai sós pusztaságban 60 Celsius-fokot mutatott a hőmérő szabadon a napon és ugyanakkor éjjel csak 3 fok volt a zérus fölött; 57 fok volt tehát a hőfok ingadozása tizenkét óra alatt. Igen magas hegyeken az emberek néha hóban gázolnak, vagy gleccserjégen járnak és mégis levetik a kabátjukat, mert alig bírják ki a nagy forróságot a közvetlen napsütésben. Ilyen helyütt 50—60 fokra emelkedik a hőmérő, noha a földön a hó megmarad. Reclus, a híres geográfus, ennek magyarázatát abban találta, hogy a fehér, sima hófelület a ritkult levegőben visszaveri a hősugarakat.

A száraz nyári forróságot az árnyéktalan pusztaságokban könnyebben lehet kibírni, mint a tropikus vidékek őserdőinek páradus levegőjében az alacsonyabb hőfokot. Ceylon szigetén, Új-Guineában, Braziliában, de különösen az erdős Kamerunban és a Kongó mocsaras vidékein sokkal többet szenvednek az odakertülő európaiak, mint a Szudán tikkasztó hőségében. Khartumban például a forró homokterületeken egész nyáron át 48—50 Celsius-fokot viselnek el a déli órákban, anélkül, hogy ebből kárt szenvednének. Magyarországon a legforróbb terület a deliblati homokpuszta volt Temes megyében. Most átlagosan a Hortobágyon jegyzik a legszárazabb és legnagyobb forróságot nyáron s ugyanaz a terület átlagosan leghidegebb télen. Az Alföldön egyébként is igen terjedelmesek a hőingadozások, mint általában másutt is minden fedetlen homokos síkságon.

Exotikus inyencek

Samoa sziget lakosai mind született inyencek. Régi kultúrájuknak megmaradt emléke ez. Azonban nemcsak az ételek minősége a fontos, hanem a mennyiség is. Olyan mennyiségeket képesek elfogyasztani, hogy az európai ember csak bámulja.

Különösen az ünnepek szolgáltatók jó alkalmat a lakmározásra, azonkívül minden alkalom jó a nagy lakomák rendezésére.

Samoa házakban mindig nagyon gazdagon van az asztal terítve. Ez ugyancsak képtelenes értendő, mert asztal és szék is ismeretlen fogalom. Helyettük friss, tiszta banánleveleket raknak a konyha földjére, arra rakják az ételeket és köréje guggolnak.

Az ételek nagyon izletesen vannak elkészítve. Disznóhúst szolgáltatnak föl, melyet megtüzesített kövek között sütöttek. Olyan puha, mint a vaj. Taró- és yamgyökerek, galambok, tengervízben párolva, friss kókuszdió belsejéből készült pép, mangó, pompás ananász, banán, hozzá a kenyérfá forró kövek között megsült gyümölcse, melynek ize teljesen olyan, mint a friss, puha kenyéré.

Minden nagyon tiszta és izletes. Italtul friss kókusztejet szolgáltatnak föl. Az eddig felsorolt ételek európai izlésnek is megfelelnek, de azután jönnek a nemzeti éledelek, a csemegék, melytől az európai embernek könnyen fölkeveredik a gyomra.

A samoaiak legpompásabb csemegéje a faloló, egy féregfaj, mely a Korall-szigetek hasadékaiban él. Bizonyos időben ezen a férgen egy kis dudorodás képződik, csak akkora, mint egy gombostű, melyet az anyaállat ellök magától és mely mint önálló állat kerül a víz felszínére.

Novemberben óriási tömegekben jelenik meg a faloló a sekély parti vízben. A bennszülöttek már tudják, mikor van itt az idő, mert csak egy napig tart az egész. Már hajnalban megjelenik egész Samoa népe csónakokkal és tonnakkal a tenger partján.

Ünnepi hangulat van mindenütt. Mindenki örül, hisz egy egész évig kell várni erre a pompás csemegére.

Mingyárt a helyszínen vig mulatozás közben fogyasztják el a falókat, melynek ize nagyon hasonlít az osztrigához. Amit nem tudnak frissen elfogyasztani, haza viszik és falevelbe burkolva sűtik meg.

Másik kedvenc eledelük a cápa és pedig az emberevő cápa. Ennek a halászata nagyon veszedelmes, mert a hatalmas állat könnyen tönkreteszi a kis csónakokat. Ha mégis sikerül egyet elfogni, nagy az öröm. Más országban ember nem bírja el a cápa rossz szagát, de a bennszülöttek isteni lakomának tartják. A cápa uszonyait csak a törzsfőnek szabad elfogyasztani, Kinában is nagyon előkelő csemegéje a cápauszony. Nagyon szeretik még a különböző csigákat és a tengeri állatok belső részeit. A törzsfőnek asztalának külön csemegéje egy nagy bogárnak a pajorja, mely olyan hosszú, mint egy emberi ujj és melyet nyers állapotban fogyasztanak el.

Mennyi szentet termel a világ

A világ szenttermelése óriási méretekben bontakozik ki előttünk. A legtöbb szent Amerika termeli, a világprodukciónak 46 százalékát. A szenttermelés a különböző világterületeken a következők:

Afrika	11,800.000 tonna
Ázsia	75,800.000 "
Európa	597,500.000 "
Északamerika	601,300.000 "
Oceánia	11,900.000 "
Délamerika	1,700.000 "

A szénárak az Egyesült Államokban a következők voltak.

1914-ben	6'86 dollár tonnánként
1915-ben	14'56 " "
1925-ben	15'— " "

A világ gyapjuterme

A világ gyapjuterme összesen 1 milliárd és 100 millió kilogramm.

Főtermelők:

Ausztrália és Új-Zéland	337,000.000 kg.
Egyesült Államok	177,000.000 "
Argentína	104,000.000 "

A többi termés Délafrika, Spanyolország, Oroszország, Nagybritannia, Uruguay, Törökország stb. között oszlik fel.

A világ rizsterme összesen 850 millió métermáza. Ebből egyedül India 205 milliót termel. Nagyobb termelő földrészek még Kína, Japán, Holland-India, Indo-Kína, Siam, Korea és Formóza.

TÖLGYFAPARKETTA

mindenféle minőségben,

HORNÝOLT TETŐCSERÉP,

valamint

1. SZERÉMI TÜZIFA

állandóan legolcsóbban kapható a

DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.

FAIPARI TÁRSASÁG

FATELEPÉN

NOVISAD

Telefon: 208. Örmény-ut a vasúti hidhoz vezető úton, az ujonnan épülő tőzsdepalota mögött.

A papucshős

Egy szédítő szélhámoskarrier vége -- Blondinette, az ötvenéves „szőke csoda” -- Rét tango között...

Ki ne emlékeznék még Humbert Terézre, a nagystilű szélhámosnők mult századvégi koronázatlan királynőjére, meg Romain Dorignaera, a fivérére? a Crawford-esetre, meg a többi zseniálisabbnál zseniálisabb módon kiesztelt és pompásan végrehajtott szenzációs „coup”-ra! Amelyek még most, az idők távlatában, még a ma már szinte szédítő tökélyre emelt szélhámos és betörőtechnika korában is „klasszikus mesterműveknek” tűnhetnek fel minden kései epigon előtt...

Humbert Teréz azóta rég eltűnt az idők forgatagában társaival együtt s ha most a francia lapok újra felelevenítik a hírhedt társaság egy némely viselt dolgait, arra a rendőri sajtóiroda egy rövidke közleménye adott alkalmat. Romain Dorignac-ot néhány nappal ezelőtt — valami kisebb lopás miatt — letartóztatták s a „depot”-ba a párisi rendőrség fogházába zárták.

Igy fejeződött be tehát a valamikor oly bravuros lendülettel megindult szédítő karrier, amiről egy-két évtizeddel ezelőtt napról-napra hasábot irtak a világ összes lapjai. Az összeharagsolt, összehámozott milliók szeretőfeszítettek, a hírhedt gavallér ma már közönséges uccai csavargóvá züllött, aki a nagy áruházak aszfaltjára rakott „kirakatait” dézmálgatta, amíg most végre ezen is rajtavesztett...

Mert „dicsősége” fénykorában egyike volt ő az akkori Páris legismertebb gavallérjainak, akit pompás megjelenése, meglehetősen műveltsége s dagadó pénztárcája a legjobb körökbe bejuttatott. A történelmi és pénzarisztokrácia legelőkelőbbjei nyitva tartották számára ajtajukat, sőt akárhányan még azt a bájos kis színésznőt is meghívták házukhoz vele együtt, aki akkoriban állandóan a szélhámos gavallérral együtt jelent meg a színházak páholyában, a Champs-elysési kocsiúton, meg a loughchampsi mázsálóban... Blondinette, ahogyan az Aleazar d'Été ötödrangu kis szőke csillagját általában hívták, hamarosan a „star”-ok ragyogó világába emelkedett és a „nagy” Teréz, meg Romain híres pere nem hogy elvett volna valamit nimbuszából, népszerűségéből hanem — ismert tömegpszichológiai tünet — csak növelte azt. Csakhamar „művészi turnéra” is indult Amerikába, ahol a színpad az irodalom, a zene és a — szerelem primadonnái egyformán szívesen látott vendégek.

Amikor Rio de Janeróban partraszállott, a kirakodásnál minden podgyása — pedig volt elég — a tengerbe zuhant s nyomtalanul eltűnt. A rakodódaru lánc szakadt el. Rossz ómen!... Ami azonban ezuttal nem vált be, mert félév múlva még sokkal szebb és több podgyással szállt fel a hazafelé induló gőzökre, csodás ékszerekkel, meg súlyos dollárkötegekkel terhelt...

S Blondinette, a harminc év előtti „szőke csoda” ma még mindig itt táncol, még mindig énekel hol az egyik, hol a másik divatos „dancing”-ban, vagy „boite”-ban. Kissé meghízott, hangja némileg fátyolozottabbá vált ugyan, az igaz, de hullámos dus fürtei, amelyek a bubidivat kegyetlen ollójától mindmáig megmenekültek, ma is épp oly aranyárgárgák, mint hajdanában, kissé japános metszésű csodás szemében a harminc év előtti tűz ég... Pends toi, Missstingett!...

Amikor most a „dancing”-ben, két melankólikus tango között fölemlítette valaki előtte régi gavallérja, Romain Daurignac szomorú esetét, szinte csodálkozó szemeket meresztett.

— Romain Daurignac? ... Milyen ismerős név... Várjunk csak... Oh, most már eszembe jut. Kedves, jó fiu volt... Elegáns fiu... Csak a bajuszát olyan furcsán, de igazán komikusan hordta. Hát mit csinált?...

— Egy pár tizfrankos papucsot lopott a Bon Marché előtt...

— Szerencsétlen!...

Majd kényszeredetten mosolyogva tette hozzá:

— Persze... Egész életében papucshős volt. Most sem tagadja meg magát...

S aztán, hogy zavarát leplezze s talán a mult emlékeitől meneküljön fenéig üritette a pezsgős poharat...

BOGOJEVÓNÁL A DUNA ÁTTÖRTE A MÁSODIK VÉDŐVONALAT Ujabb 50.000 hold került víz alá

A hódsági és palánkai járás egy része víz alá került. Eddig 100.000 hold van víz alatt
Két és félmilliárd dinár kár

A Bácska legnagyobb katasztrófája

Tegnap délután két óraker olyan súlyos katasztrófa következett be, amelynek méretei és következményei egyelőre kiszámíthatatlanok. A bogojevói első gát áttörése után minden remény a Bogojevó-dályai vasúti vonal mellett lévő második védővonal volt. Az 1924. évben úgy kiépítették és megerősítették a töltést, hogy szakértők véleménye szerint minden áradással szemben megtudja védeni a hódsági járás délnyugati és a palánkai járás nyugati részét. A bogojevói első töltés áttörése után minden munkáerőt erre a második védelmi vonalra rendeltek, mert ha ez is áttör, akkor a Mosztonga patakánál levő harmadik védelmi vonalig terjedő egész terület víz alá kerül.

Ez a második védelmi vonal nemcsak Vajsza, Novoszelo, Plavna, Bukin, Deronja és Karavukovó községeket védte, hanem még Hódságot is. Negyvennyolcezer hold termőföldet védett ez a második védelmi vonal.

Tegnap délután két óraker Bogojevótól délre hirtelenül, szinte váratlanul áttörte a Duna vize ezt a második védelmi vonalat is.

Az első pillanatban csak néhány méteres volt a nyílás a töltésen, de a víz, amely utat talált, félelmetes erővel zúdult át ezen a néhány méteres nyíláson és percek múlva már közel száz méter széles volt az áttörés helye. Mentésről, a rés elzárásáról szó sem lehetett. A szomszédos falvakban és tanyákon azonnal félreverték a hbrangokat és menekülésre szólították fel a veszélyeztetett helyeken levő lakósságot. A veszély hírére pillanatok alatt összeszedték a legszükségesebb holmikat és gyalog menekültek magasabb vidékek felé. A kocsik, lovak és férfiak nagyrésze a gáton dolgozott, amikor a veszély bekövetkezett és ily módon a menekülés is nehézségekkel járt.

A Duna vize a gátrésen olyan hatalmas erővel zúdult alá a mélyen fekvő területre, hogy négy-öt kilométernyi távolságban hallható a víz pokoli zugása. A gáttörés pillanatában az ott dolgozó munkások mind menekülni kezdtek, mert a gáton való tartózkodás életveszélyessé vált.

A bogojevói második védelmi vonal áttörésének következményeit pontosan még nem lehet belátni. Egyelőre annyi biztos, hogy 48.000 hold elsőrendű szántóföld víz alá került,

továbbá Vajsza, Plavna, Doronya, Novoszelo és Bukin kerülnek közvetlen veszélybe. Nincs azonban kizárva, hogy a víz Hódsáig feljön és még nagyobb területek kerülnek víz alá.

A tegnap délutáni gáttörés olyan súlyos katasztrófát jelent, amilyen a Bácska történetében eddig még nem fordult elő. Eddig százezer hold elsőrendű szántó került víz alá: Baranyában 30.000, Apatinnál 22.000 és most 48.000 hold.

Szinte felbecsülhetetlen ez a kár, amelyet az árvíz okozott. Nagyon alacsony becslés szerint

két és fél milliárd dinár kárt okozott az árvíz

Olyan súlyos csapást jelent ez nemcsak egyeseknek, hanem az egész országnak is, hogy ez még évek múlva is érezhető lesz majd.

Az apatini gáttörés következtében a Duna alsóbb részein mindenhol apadt a víz tegnap. Apatinnál 732, Bogojevónál 720, Vukovárnál 638, Palánkánál 665, Noviszádnál pedig 632 volt a vízállás. A bogojevói második védelmi vonal áttörése után most újabb apadás várható. A Budapestről most érkező hatodik hullám azonban ismét emelkedést fog előidézni. A Duna felsőbb szakaszának vízállásáról alábbi táviratunk számol be:

Budapestről jelentik: A felső Duna továbbra is apadó jellegű, csak Linznél jelentkezik kisebb helyi jellegű áradás. A hatodik árhullám tetőzése, ma Budapestnél bekövetkezett és reggel óta 625 centiméteres magasságban áll a víz színe. Holnap már itt is megkezdődik az apadás. A Budapest alatti szakaszon lassú áradás észlelhető. A vízállás Passaunál 533, Steinnél 280, Bajánál 658, Mohácsnál 670.

A király az árterületen

Öfelsége tegnap délután három óraker autón meglátogatta az árterületet. Először Begecsnél tekintette meg a veszélyes zónát, innen Cséb, Palánka, Bogojevó és Apatin községeibe ment autón, Apatinnál és Bogojevónál megtekintette az áttörési helyeket. A király kíséretével este 8 óraker visszatért Noviszádra. A király az éjszakát a noviszádi pályaudvaron töltötte.

A csehországi német agráriusok kormánybalépése

A németekre is kiterjesztik az agrárreformot

Prágából jelentik: A lapok közlése szerint, a német agráriusok, a kormánytöbbségbe való belépés tárgyában, tárgyalásokat folytatnak a cseh agráriusokkal. A németek a követelések egész komplexumát terjesztették elő. Ezt ugyan elutasították cseh részről, azonban kijelentették, hogy hajlandók egyes pontokról tárgyalni. Mindenekelőtt a német iskolaügy kérdésében egyezett meg a két fél.

Eszerint, az 1920. évi átátus továbbra is fennmarad. Később előterjesztett panaszoknak halasztó hatályuk van. A földreformmal kapcsolatosan, a németek népesedésük arányszáma szerint, megfelelő részt kapnak. A hivatalnokok kérdésében abban állapodtak meg, hogy a vezető hivatali állásokat fokozatosan német nemzetiségű hivatalnokokkal töltsék be.

Zár alá helyezték a noviszádi Hengermalom

1918, 1919, 1920 és 1921 évbéli könyveit és iratait

Feloldották a sequestrum alól a Danubius tésztagyárat

A Lovrekovich családnak a Bacher konszern elleni perében most igen fontos fordulat következett be. Másfél évvel ezelőtt a Bacher konszernhez tartozó noviszádi Hengermalom a noviszádi törvényszék útján a „Danubius” tésztagyár sequestrum alá való helyezését kérte. A törvényszék helyt is adott ennek a

kérésnek és Steinbach Sándort nevezte ki a „Danubius” gyár gondnokává. A Lovrekovich család a törvényszék határozata ellen felebbezést adott be. A felebbezési bíróság helyt is adott a felebbezésnek és megszüntette a sequestrumot azzal az indoklással, hogy azt minden alapos ok nélkül rendelték el.

A Lovrekovich-Bacher ügy egy választott bíróság előtt folyik. A választott bíróság két könyvszakértőt is meghallgatott, hogy tisztábban lásson az ügyben. A könyvszakértők át is vizsgálták a könyvnek egy részét, amiről beszámoltak a választott bíróságnak. A könyvszakértők jelentése alapján a Lovrekovich család jogi képviselője újján büntető feljelentést tett a noviszádi ügyészségen, amely az ügyet áttette a vizsgálóbíróhoz.

A vizsgálóbíró az ügy tanulmányozása után most elrendelte a noviszádi Hengermalom 1918, 1919, 1920 és 1921. évi könyveinek, iratainak és okmányainak zár alá helyezését.

Újra katasztrófálissá vált a francia frank helyzete

A kormány lemondásával számolnak Caillaux fenyegetései

Párisból jelentik: A kamara pénzügyi bizottságainak tárgyalásai válságos helyzetet teremtett a plénumban ma kezdődő vita számára. A pénzügyi bizottság nyolc szavazattal — harmincan tartózkodtak a szavazástól, egyhangulag elhatározta, hogy a kormányjavaslat második szakaszához, amely a kormányt a pénzügyi szanálás és a valuta stabilizálása érdekében rendeletek kibocsátására jogosítja fel független csatlakozást, amely egyenként felsorolja a kibocsátandó rendszabályokat. Ezzel valóságos határvonalak közé szorították az egyes rendszabályok hatályát.

Amikor elhatározták, hogy megkezdik a szakasz részletes vitáját, a szocialisták kijelentették, hogy egyáltalán nem vesznek részt a további vitában, mert a pénzügyi bizottság szavazása megmutatta, hogy a további tárgyalásoknak politikai jellege van.

A szocialisták a most meginduló vita kezdetén a kamara elnapolása iránt javaslatot terjesztettek be, úgy hogy először a felett kell döntenie. Eddig huszonöt szónok iratkozott fel a javaslat vitájához. A Petit Journal szerint Caillaux kijelentette, hogy ha hétfő déli tizenkét óráig a törvényjavaslatot nem fogadják el lemond állásáról.

A ma délutáni felhatalmazási törvénnyel kapcsolatosan a Journal azt írja, hogy a kormány Capedolayne törvénytervezetét és minden közvetítő törvénytervezetét el fog utasítani. A kormány mindenestre felveti a bizalmi kérdést. Abban az esetben, ha a kamara hozzájárul a kormány javaslatához, a kormány a szenátustól azt kéri, hogy már vasárnap nyilatkozzék.

A ma reggeli lapok a kormány helyzetét rendkívül kritikusnak tartják. Az az általános vélemény, hogy a kamara mai ülésén a krízis feltétlenül bekövetkezik. A jobboldali sajtó már azt jósolja, hogy Caillaux távozása után csupán a teljes zűrzavar és a frank katasztrófája következhet.

Elcserelném az Epres egy szoba, konyhából ucca 58. ik sz. alatt lévő álló lakasomat. ehhez hasonlóval. Cim: Epres ucca 58.

Mész elsőrendű hófehér darabos legolcsóbban kapható nagyban és kicsinyben Kraljević fatelepen Novisad. Tel.: 165

BUTOR RÉSZLETFIZETÉSRE
ATLAS D. D. BUTOR és FAÁRUGYÁRBAN Novisad, Sumadijska u. 10. (A Hal-téren túl.)

ZONGORÁT keresek megvételre. Bővebbet: **Kafana Elita** Novisad. 408-1

Apolló július 18 án, vasárnap Apolló **Centaur asszonya**
7 felvonásos film a szenvedélyes szerelemről
Főszereplők:
Eleonore Boardman
Aileen Pringle John Gilbert

Általános kívánságra!
E hó 21-22-én, Apolló

A fehér apáca Énekkarral!

1926. Július 18. Vasárnap

Római katolikus: *Kamill.* Protestáns: *Frigyos.* Görög keleti: (júl. 5.) *Márta.* A nap kel reggel 4 óra 20 perckor, nyugszik 19 óra 51 perckor. A hold kel 12 óra 41 perckor, nyugszik 23 óra 55 perckor. Apolló mozi: Centaur asszonya.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése) Hazánkban sok eső volt. A hőmérséklet Európában emelkedett, kivéve Németországot, ahol esett.

Időjárás: Hazánkban változékony idő várható, északnyugatról derülni fog, a szelek gyengülnek. A hőmérséklet nem fog nagyon változni, Noviszádon változékony derült idő várható, gyenge széllel, 18—28 °C hőmérséklettel.

— **Elmarad a Kath. Olvasó és Gazdakör mulatsága.** Az árvízveszedelemre való tekintettel a Kőr f. hó 18-ára hirdett színelőadása a további intézkedésig elmarad.

— **Forgalmi adó fizetése.** A noviszádi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja a forgalmi adó fizetésére kötelezetteket, hogy legkésőbb e hó végéig fizessék ki hátralékukat. Azok, akiknek évi jövedelme meghaladja a 360.000 dinárt, az elmúlt három hónapról szóló forgalmi kimutatást és a forgalom után 1 százalék adót tartoznak befizetni. A bejelentést és befizetést a pénzügyigazgatóság II. emeletének 21. számú szobájában kell eszközölni. Azok, akiknek évi forgalma kevesebb 360.000 dinárnál és általában összegben fizetik forgalmi adójukat, szintén fizessék ki e hónapban a rájuk eső részt a noviszádi adóhivatalban illetve a vidéken a községi előjáróságoknál.

— **Önök nincs szüksége** arra, hogy gyomor- és bélbántalmi miatt állandóan szenvedjen, amikor köztudomású, hogy a világhírű és legelsőnek elismert **IGMÁNDI** keserűvíz azonnal megszünteti a fenti bajokból eredő fejfájást, csökkenti a vérnyomást az agyban és meggátolja az érelmeszesedést. Emésztési zavaroknál éhgyomorra már fél pohár langyos **IGMÁNDI** keserűvíz elegendő. Kapható kis és nagy üvegben. Főlerakat: „Mineralija”, Novisad.

— **Gyilkos hőség.** Madridból jelentik: Szevilla városában tegnap tizennégy embert ölt meg az elviselhetetlen hőség. Délután egy óraker árnyékban 52 fok celsiuszt mértek Szevillában.

— **Halálozás.** Bednász Károly Sztara Kanizsa város főkertésze csütörtökön elhunyt. Temetése tegnap délután volt a város lakosságának nagy részvétele mellett.

— **Rablógyilkosság Bécsben.** Bécsből jelentik: Ma reggel Friedl Mária tizenhétéves cselédleányt, aki a XII. kerületben egy pékmesternél szolgált, szobájában az ágyon nagy vértócsában holtan találták. A gyilkos egy ugyanabban a házban szolgáló tizenhétévesztendő péksegéd volt, akinek nyoma veszett. Minden valószínűség szerint rablógyilkosság történt.

— **Találtatott** folyó hó 17-én szombaton reggel Elizek virágárusnál 2 sorsjegy, 1 darab osztálysorsjegy és 1 drb kiállítási sorsjegy és igazolt tulajdonosa átveheti Ábrahám könyvkereskedésében.

— **Uj találmány.** Fuchs Kristóf sztárvbászai lakatosmester feltalált egy műtrágya-

szórógépet, amely egyenletesen szórja a trágyát akár száraz, akár nedves minőségben. Próbaszórást végzett száraz műtrágyával és nedves műtrágyával 1 kat. holdra el lehet szórni beállítás szerint fokozatosan 25—400 kg-ig. Fél igazságszűkület kell hozzá, mert 1 ló elegendő hozzá 25 m. szélességben egyszerre szórja egyenletesen. Ára meglepően olcsó. A gépet kizárólag ő készíti és adja el. Ezen találmányával a racionális gazdaság nagyot lendült, mert úgy időt, mint anyagot lehet megtakarítani. Az első évben önmagát kifizeti, mert a termést illetőleg csodás eredményt lehet elérni.

— **Angol ujságíró halálos turista balesete.** Innsbruckból jelentik: Tolnider angol ujságíró a dolomitokban halálos katasztrófa érte. Lezuhant az egyik szikláról és szörnyet halt.

— **Faszükséglet.** A Jugoszláviai Grafikai Munkások(nők) Szervezete Noviszádi fiókjának szüksége van 150—180 öl I. osztályú bükkfára hasábban (dorong nélkül). Felhívják a t. fakeskedő urak, hogy ajánlataikat legkésőbb július hó 25 ig a fenti egyesületnek (Savez Grafickih Radnika-ca Podružnice Novisad, Laze Telečkog ul. 25) államnyelven írva beküldjék. A borítékon feltüntetendő, hogy „faajánlat”.

— **Gyermekkoszik** dus választékban egyszerű és finom kivitelben. Leszállított árak! Hemler, Novisad (Evangélikus templommal szemben).

**BŐRÖVEK
NŐI KÉZITÁSKÁK
UTIKOFFEREK és NECESSAIREK**
a legnagyobb választékban a legjobb minőségben
— olcsóbb mint bárhol — kaphatók
F. DIETRICH-néi, NOVISAD, Kr. Petra 30.
Minden e szakmába vágó javítások elfogadottnak.
Nagyban! Kicsinyben!

— **Villámcsapás két halottal.** Stuttgartból jelentik: Stuttgart közelében tegnap egy zivatar alkalmával hét ember egy fa alatt keresett menedéket. A villám becsapott a fába és megölt egy huszonhétéves fiatal embert, valamint egy tizenhétéves leányt. Két másik ember súlyosan megsebesült.

— **Négyen bennégtek egy házban.** Ibbenbürenből jelentik: Egy szomszédos helységben kitört tüzvész alkalmával, amelyben több ház, istálló és raktár elpusztult, az egyik ház beomlott és maga alá temette a tulajdonos leányát, három más egyénnel egyetemben. Az egyik azonnal kiszünetelt, a többiek a kórházba való szállítás közben haltak meg.

— **Vulkánkitörés, vagy hallucináció?** Vrsacról jelentik: Néhány nap óta a Vrsac mellett lévő hegy belsejéből mennydörgésszerű dübörgés hallatszik, amiből arra következtetnek, hogy a hegy belsejében levő vulkanikus erők kitörésre készülnek. A hegyről ismeretes, hogy évszázadok előtt tűzhányó volt, amely a geológusok véleménye szerint már régen ég.

— **Öngyilkos lett az angol bank bécsi igazgatója.** Bécsből jelentik: Jonas, az angol bank igazgatója öngyilkos lett. Ma reggel holtan találták ágyában, világítógázzal ölte meg magát. Azt híresztelik, hogy öngyilkosságának elhibázott spekuláció és családi viszálykodás volt az oka.

— **Magyar-cseh vámprovizórium.** Budapestről jelentik: A Nyolcórai Ujság munkatársa hitel érdemlő helyről úgy értesült, hogy egyhónapos cseh-magyar provizórikus meg egyezés gondolata nyomult előtérbe, amely továbbra is lehetővé tenné az áruforgalom zavartalan lebonyolítását. A tárgyalások a lap értesítése szerint már meg is indultak a tekintetben, hogy a provizórikus megegyezésre vonatkozólag mikor és hol kezdik meg a tanács-

kozásokat. Az eddigiek szerint július 25 ike tájban indul meg az eszmecsere, de hogy Budapesten, Prágában vagy esetleg máshol-e, erre vonatkozólag még nem alakult ki vélemény. Az már biztosítottak látszik, hogy az egyhónapos provizórikus egyezmény ideje alatt megkezdődnek a tárgyalások a végleges szerződés megkötése dolgában.

— **Felakasztotta magát a fia bűnéért.** Budapestről jelentik: A Weisz Gyula-féle női konfekcióüzlet raktárát már hosszabb idő óta fosztogatták. A cég feljelentésére megindult a nyomozás, amelynek során kiderült, hogy két alkalmazott, Kohn Gyula és Liszcai István követve el a lopásokat és eddig mintegy félmilliárd koronával károsították meg a céget. Amikor Liszcai édesanyja, Liszcai Károlyné fia le tartóztatásáról értesült, a ruhafogasra felakasztotta magát. Hátrahagyott levelében azt írja hogy a szegényt nem bírja elviselni.

— **Meghalt a Kassa—oderbergi vasut legutolsó vezérigazgatója.** Budapestről jelentik: Pulszky Garibaldi miniszteri tanácsos, a Kassa—oderbergi vasut utolsó vezérigazgatója, ma reggel, amikor vidékről visszatérőben volt a fővárosba, a vonaton hirtelen meghalt. Valószínűleg szívizélhűdés ölte meg.

— **Nagyszabású új szállodát építenek Budapesten.** Budapestről jelentik: Az angol—osztrák bank Tisza István uccai hatalmas palotáját szállodává alakítják át. A nagyarányú építkezést a közeljövőben megkezdik.

— **Fiatallányokat csábítanak el a vándorcirkuszok Magyarországon.** Budapestről jelentik: A főkapitányságon ma megjelent egy előkelő uriaszony és eladta, hogy feltűnő szépségű tizenöt éves leánya néhány napja nyomtalanul eltűnt. Annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a kisleányt egy vándorcirkusz igazgatója csábította el. A megindított nyomozás hamarosan megállapította, hogy az uriaszony gyanuja alapos és a leányt a vándorcirkusz igazgató szolgái sorsban és a legerkölcstelenebb környezetben tartotta. Minthogy az utóbbi időben több hasonló eset fordult elő, a hatóságok a legerélyesebb megtorló intézkedéseket léptettek életbe a vándorcirkuszok erkölcsrontó tevékenysége ellen.

— **Kinai kalózok garázdálkodnak a tengeren.** Londonból jelentik: Hongkongból érkező hírek szerint Hongkongtól öt mérföldnyire kinai tengeri rablók megtámadtak egy kinai gőzöst. A rablóknak sikerült elmenekülniök. Huszezer font sterling értékű zsákmányt, valamint tuszként nyolc kinai utast vittek magukkal. A személyzet két emberét és a kinai utasok egyikét megölték.

— **Templomi gyűjtés az árvízkárosultak javára.** A szubotica apostoli adminisztratura közli, hogy vasárnap az egyházmegye összes templomaiban gyűjtés lesz.

— **Eldölt a középsúlyu boxbajnokság világhegemóniája.** Newyorkból jelentik: A középsúlyu ökölvívóversenyek világbajnoki közdelmében Delaonay négy menetben győzött Berlenbach ellen.

— **Dr. Schönberger József** orvos szabadságáról visszatérve, ezentul Željeznička ul. 12. alatt rendel.

— **Hegedű és zongora órákat** ad Ugray Lajos nyug. polg. isk. tanár Zrinyi Petár u. 29. szám.

— **Deszkát, léceket, tölgyoszlopokat** és egyéb épületfa-anyagot legjobban vásárolhat a *Lisic-fatelepen*, Temerini-ut, a kanálison túl.

— **Gyermekkoszik** dus választékban egyszerű és finom kivitelben. Leszállított árak. Hemler, Novisad.

A frank dinár 1.34 kurzusát

megfelelően kihasználva, roppant alacsony áron árusíthat

Drogerija „SOA“ Illatszertár

Vasárnapi levél temerini Petri Ádámnak, a költőnek és takácsmesternek egyszemélyben:

Jó Petri Bátyám!

Posta-kártyán küldött és „dicsőítésre” szóló zöngeményét egész ünnepies meghatottsággal vettem. Igaz ugyan, hogy egy kicsit stampedli zamata volt a kis irásnak, de ettől eltekintve, úgy hatott reám, mint tavasszal a hótól szabadult párolgó fekete föld biztató kibontakozása: meleg volt, őszinte és jó!... Kérde Petri bátyám, hogy mi bántja a lelköm. Hát biz az én lelköm is csak úgy megbántja néha-néha valami, mint akárki más emberfiát. Sőt, talán még jobban. Jobban pedig azért, mert poéta-ember a Bánat elől nem tud úgy beburkolózni az érzéktelenség és a közönyösség szürke köntösébe, mint más földi halandó; de ezt Petri bátyám is jól tudja. Onnan gondolom, hogy tudja, mert lelki megkönnyebbülésül és engem — vigasztalásul értékes versében imígyen szól:

„Pajtás ihol a stampedli,
hej, nincsen ami azt eltörli.”

Persze Petri bátyám abban a boldog tudatban ringatja magát, miszerint én is csak ama bizonyos nótázó emberek közül való lehetek, akiket „ennyihány” stampedli egészen helyrehoz, illetve lelki egyensúlyba billent. — Hát most már én azt nem tudom, hogy ilyenkor — már úgy értem, ha az ember bánatos, — tényleg nem volna-e jobb legalább olyan szédültnek lenni, mint egy fejbeközlött birkának, hogy ne érezné az Élet olyan ádázul komisz acsarkodását, fájdalmát és sajnos sokszor szinte szemhatártalan borulatát. Fájdalom, kedves Petri bátyám, de nekem talán végzetemül rendeltetett aként, hogy én józanul lássam és érezzem, valaki nagy Idegentől reám mért Sor-somat és még csak az sem adódott számomra, hogy holmi stampedlik árnyékában egy kicsit megtántorodhatnék az élet keserőségei felett. És van is ebben valami fönséges, hogy az ember nem hunyászkodik, hanem mindenre elszánt az élet megpróbáltatásaival szemben és tágra-nyitott szemekkel néz szembe az Élettel, azzal az élettel, aki olyan sokszor, hej, esküdt ellensége az Embernek! — Próbálja meg kedves Petri bátyám ezt a kacsingatást evvel a Rossz-Asszonnyal, megy az stampedli nélkül is. Végül pedig, ha megkockáztatna Petri bátyám még valamelyes „Zöngemény”-t, lévén kigyelmed jó takácsmester hírében is, kevesebb stampedlit és több ötletet szőjjön kend bele.

Fekete Lajos.

— **Newadaban** hosszabb vegyikísérletek után cianángázzal hajtottak végre egy kivégzést. A halálraitelt gyilkost légmentesen elzárt cellába vezették és a bíróság tagjai a cella vastag üvegtábláján át nézték végig az ítélet végrehajtását. Miután az ítélt testére telefonvezeték szereltek a szívüködés ellenőrzése céljából, megállapították, hogy a gáz 30 másodperc alatt végzett az áldozattal.

— **Aranjuezben** néhány hónapon belül érdekes új muzeum megnyitását fogják ünnepelni, amelyben kizárólag régi és nagyértékű faliszőnyegeket lesznek kiállítva. Alfonz király már intézkedett, hogy a spanyol királyház tulajdonát képező évszázados, megbecsülhetetlen értékű szőnyeggyűjteményt Aranjuezbe szállítsák. A gyűjtemény legszebb darabjai mintegy ezeröttszáz flamand eredetű szőnyeg a XVI-ik századból.

— **Japánban** jelenleg egy magas állami tisztviselőkből álló bizottság kizárólag a szigetország élelemmel való ellátásának problémájával foglalkozik. Kojama, a mezőgazdasági ügyek államtitkára nemrégiben olyan adatokat tárt ennek a bizottságnak a plénuma elé, amelyek a legszomorubb jövőt jósolják. Japán népessége ugyanis évről évre egymillió lélekkel szaporodik és az élelmiszerekben való hiány egyre nyomatókosabban válik érezhetővé. A szakértők számításai szerint harminc év múlva az évi rizsszükségletben való hiány meg fogja haladni az egymillió bushell. Japán jövője tehát a keletásiai terjeszkedés tempójában rejlik.

A diplomácia stárjai — evés közben

Intimitások Chamberlainról, Briandról, Benesről s Európa többi sorsintéző diplomatájáról
Egy magyar „főur” vallomásai Európa főurairól

Szeretnék pár percig a most divatos élet-rajz-írók által megjelölt uton haladni és elhátározni, hogy itt Genfben, a diplomaták főhadiszállásán lehuzom a lábballit a legismertebb közszereplő politikusok lábáról. Kénytelen vagyok előre beszámolni arról, hogy a mai diplomaták papucs helyét is cipőt viselnek és nem látszik meg harisnyájukon a stoppolás.

Érdekes lesz, ha Chamberlaint, Lord Cecilt, Briandot, Benest, Ishii bárót leviszem a dobogóról a szállodai szobájába, rábizom egy ügyes pesti főpincérre, aki azután majd leadja róluk a tapasztalatait. Bizonyára hűségesebb fotográfiát kapok, mint a L'illustré-ből.

A pesti főpincért meg is találtam a Beau Rivageban. Genf egyik legelőkelőbb szállodájában. Albert Kálmánnak hívják. Sokkal elegánsabb, mint a frakkos vendégei, épen olyan udvarias és épen olyan kedvesen tud mosolyogni. Ezért szokta a tulajdonos rábizni a diplomaták kiszolgálását — ő az, aki az összes konfliktusokat a legnagyobb könnyedséggel oldja meg.

Albert Kálmánnak köszönhetem, hogy rövid jellemrajzokat kaptam a világ urairól. Az emberből rendszeren akkor öltözik ki a vadállat, amikor eszik és én erre a vadállatra voltam kíváncsi. Az én kísérleti nyulaimnak pedig Albert Kálmán ad enni. Sajnos ezeket nagyon megszelídítette a frakk...

Kezdem tehát:

Austen Chamberlain nagyon szereti a virágokat

Chamberlain egyike a legkedélyesebb diplomatáknak. Társaságban rendszeren ő viszi a szót. Lehet, hogy szeretne gyakran egyedül lenni, hivatása azonban társasághoz köti.

Valódi angol gentleman. Végtelenül udvarias, soha nem tudják kihozni a sodrából (Mello Franco mégis kihozta), ha alkalma nyílik a mosolygásra, akkor kihasználja az alkalmat és szívesen nevet.

Nagyon korán kel és nagyon egyszerűen étkezik, igen kevés hussal. Nem szereti a nagy konyhát és valamennyi diplomata közül ő ad a legkevesebb gondot a szakácsnak. Bort csak banketten iszik, akkor is keveset. A virágoknak nagy barátja és ezt a gyengéjét sokan igyekeznek javukra fordítani, egyre másra küldik hozzá a legszebb virágokat, sok egyszerű virágot is a svájci hegyekből. Azt már nem tudja Albert, hogy a virágokkal való közbenjárásnak van-e eredménye. Véleménye szerint a politikus különválva él Chamberlainben a botanikustól.

Chamberlain tulságosan pontos ember, a nap percekre van nála beosztva és ezt az sem befolyásolja, hogy rendszeren a feleségével együtt látogat el Genfben.

Lord Cecil of Chelwood a legdemokratább hajlamu

Lord Cecil még Chamberlainnál is barátosabb, sőt demokratább Briandnál is. Amikor megérkezik, elmegy kezét fog a tulajdonossal, a szállodaigazgatóval, főpincérrel és a portással is. Mindent megköszön és senkivel sem érezteti, hogy megfizeti, amit kap.

Ő már jobban szereti a gyomrát. Sok tojást eszik és ismeri az omlettek minden fajtáját. Bort ő is csak banketten iszik.

Gyakran hozza magával feleségét, akit a jelek szerint imád és van türelme, hogy hallócsövön keresztül órákig udvaroljon neki. Ugyanis az asszony nagyot hall.

Cecil lord szereti a magányt, ha teheti elvonul a társaságtól, de ezt csak ritkán enged meg a hivatása, mert egész nap fogad. Szívesen sétál és erre a vasárnapiait használja fel, amikor egy-egy társasággal kirándul a zöldre.

Dr. Benes a legszorgalmasabb

A főpincér tapasztalatai szerint dr. Benes a legszorgalmasabb Rendszeren a feleségével érkezik Genfben. Korán kel és reggeltől estig dolgozik. A legegyszerűbben étkezik, soha nem

iszik, azonban tanujelét adja gasztronómiai ismereteinek, ha valakit meghív. Olyankor azt is tudja, hogy mikor van helye az asztalon fehér, vagy vörös bornak és hogy sült-höz pezsgő az előírás.

Csehszlovákia többi képviselői nem akarnak költekezni az állam terhére és olcsóbb szállodákban laknak. Ők is éppen olyan egyszerűen élnek, mint Benes, akit azonban a sokkal nyilvánosabb szereplés, az összekötetések állandó fentartása drágább hotelbe kényszerít.

Briand a kedélyes nagybácsi

Briandot szűk baráti köre a kedélyes nagybácsinak tekinti, a pincérek pedig így is nevezik. Rendkívül szórakoztató, jó humoru ember, akinek legkarakterisztikusabb fényképét ebéd után csinálhatná meg valamelyik ügyes fotóriporter, akkor, amikor megelégedetten rágyújt szivarjára. Mert Briand nagyon szereti a jó szivart.

Mérsékeltlen eszik, de csak azért eszik, mert evés után jobban izlik a szivar. Bort is csak annyit fogyaszt, amennyi elég ahhoz, hogy lemossa az ételszagot, mivel az is csak annyit fogyaszt, amennyi elég ahhoz, hogy lemossa az ételszagot, mivel az is csak zavarhatná a szivar teljes kiélvezésében. Ilyenkor meg van elégedve a világgal bizonyára nem volt szivar a szájában, amikor a kritikus adójavaslatokon dolgozott.

A japán delegátus a földrengés óta csak otthon iszik rizspálinkát

Az összes delegátusok között Ishii japán követ volt mindig a legbökezűbb, erről leszokt azonban a nagy földrengés óta, amelyik Japán vagonának jelentékeny részét elpusztította. Addig, amíg a drága Beau Rivageba szállott meg, egyre-másra rendezte a dinéket és ezeken kerestek a pincérek a legtöbbet. Keveset eszik és nem nagyon válogatós, azonban a rizshez ragaszkodik. A földrengés előtt rendszeren Japánból hozatott az étkezéshez rizspálinkát, most azonban nem enged meg a büdzséje.

Európa igen nagy összeggel segítette meg Japánt a földrengés után és Ishii most beakarja bizonyítani Európának, hogy a pénz nem mulatozásra és rizspálinkára költik. A földrengést követő évben szállodát is változtatott és átköltözködött a jóval olcsóbb Metropolba.

Informátorom segítségével megpróbáltam leveleztetni a most szereplő diplomatákat. Éppen csak a mellénvüket sikerült egy kissé megrángatni, ott azonban nem támadt olyan rés, hogy a szívükbe beláthattam volna. De lehet, hogy a leveleztetésük azért sem járt eredménnyel, mert hozzá van nőve a testükhöz és a szívükhöz a frakk. Talán a lelkükhöz is?

Ádám Ferenc.

— **A belgiumi Spiennes** földalatti folvosiban már évtizedek óta érdekes történelmi felfedezéseket tesznek a belga tudósok. Ezekben a katokombákban nemrégiben ismét számos tudományos jelentőségű tárgyra bukkantak. A napokban hagyta el a sajtót az Académie de Belgique egy kiadványa, amelyben Rutot tanár részletesen ismerteti a spiennesi leleteket. Négy folvosban, amelyek krétasziklákba vannak belevájva, fazekakat, képeket és egyéb tárgyakat találtak, amelyekbe állatok és emberi alakok vannak belevésve. A tárgyakat és a falra vésett képeket több mint tizenötezer éves régiségeknek minősítik és leginkább a Pyreneusokban felfedezett périgordi leletekhez hasonlítanak.

Hirdessen a Délbácskában

FELHIVAS!

Országunk magyarsága nemcsak számbelileg, hanem gazdasági és kulturális téren is határozott dekadenciában van. A fajunk létét fenyegető veszedelem ellen védekeznünk kell és minden erőnk megfeszítésével meg kell szüntetnünk a visszafejlődés kóros állapotát. Ez a népmentő feladat a megfogyatkozott magyar intelligenciára hárul. Önerőnkől kell pótolnunk mindazt, amit azelőtt az államilag vagy közhatóságilag támogatott intézmények tucatjai és a rátermett emberek százai az itt élő magyarság kulturális és gazdasági érdekei istápolására tettek.

A segítség és talpraállítás egyik hatékony módja országunk magyarsága kultúrnívójának emelése. Ennek érdekében az év őszén a gazdasági, szociális, egészségügyi köznevelődési előadások egész sorozatát szándékozom rendezni a magyarok között.

Felkérem tehát mindazokat, akik kellő hivatottságot éreznek magukban és a tervbe vett akciót helyeslik, hogy elvi hozzájárulásukat és közreműködési készségüket nekem írásban mielőbb bejelenteni sziveskedjenek, azon tudományág vagy ismeretkör megjelölésével, melyből előadásaik tárgyát meríteni óhajtják.

Mihelyt az akció sikere kellő számú előadó jelentkezésével biztosítva lesz, a magyar kultúra tiszteletre méltó önkénteseit még a nyár folyamán értekezletre fogom összehívni, hogy közös tanácskozáson megfelelő működési programot állítsunk össze és ősszel bizonyos előre megállapított sorrendben megkezdhesük az előadások sorozatát.

Az elárvult magyar kultúra önzetlen munkásain áll, hogy az ige mihamarabb testet öltson!

Sombor, 1926. július 18. (Mite Popovića ul. br. 1.)

Testvéri üdvözléssel:
PROKOPY IMRE
főtitkár.

Izgalom a roulette-bankban

Montekarlóban történt.

A kaszinóban már javában tolyt a játék. Pengtek az aranyak, csörögtek a zsetonok, az izgalom kiült az arcokra, a kezek remegtek, a szemekben izgatott csillogás reszketett. Csak a játékvezető volt nyugodt és szenvtelen hangon ismételtette a szokásos felhívást:

— Faites votre jeu!

Azután berregett a gép, a figyelem fokozottabb lett, mindenki várta, hol áll meg a golyócska, mit mutat: nyerést-e, vagy veszteséget.

A játékosok között ült egy szép, fiatal asszonyka. Ismerték: Röhrich berlini gyáros felesége. Még újonc volt. A színes kép, az izzó hangulat, a nyomasztó légkör, a jövő-menő sokadalom, mind újonság volt előtte. Kissé riadtan, kissé elfogódtnak, de érdeklődéssel nézte a játék menetét. Előtte feküdt az asztalon ezüst retikülje, néhány papír- és aranypénz. A játékosok nem igen törődnek a szomszédjaikkal. Röhrichné se igen figyelték.

De a kaszinó tisztviselői, detektívjei mindent látnak, mindent észrevesznek. Akárhányszor megtörténik, hogy az egyik játékos mögött megáll egy elegánsan öltözött ur, gyengédn ráteszi a kezét a vállára, vagy halkán valamit sug a fülébe, — és az illető feláll az asztaltól, ellenvetés nélkül követi a tisztviselőt.

A többi játékos bölint egyet, mintha mondaná: Már megint egy szerencsevadász, egy kalandor. — azután zavartalan tovább folyik a játék. A felállított játékost pedig bevezetik a kaszinó irodájába és csak annyit mondanak neki:

— Tessék azonnal elutazni!

Mert a bank vezetői semmitől sem félnek jobban, mint a botránytól, a feltűnéstől. Röhrichné esete is ezt mutatja.

A játék menete épen véget ért, a bankár behuzta a tétet, új menet kezdődött, mikor Röhrichné felállt. Az egyik ablakmélyedésben, a fal mellett, vörös plüsspamlag húzódik. A gyáros felesége leült a pamllagra, azután kinyitotta, a papírban levő port hirtelen szájába öntötte, azután ledőlt.

A detektívek és néhány tisztviselő ezt észrevették, az asszonyhoz siettek és gyorsan kivezették a teremből.

— De uraim, kérem, mit akarnak tőlem! Hagyjanak! — tiltakozott Röhrichné.

— Csak semmi feltűnés, asszonyom! — csendesítették a játékbank alkalmazottai.

Az asszonyt az igazgatóság irodájába vezették, az időközben értesített orvos már várt rá.

— Mérgezés! — jelentették a detektívek. — Ne nyuljanak hozzám! — sikongott az asszony.

Nem sokat törődtek vele. Az orvos rendelére egy székhez kötötték száját kinyitotta a doktor, ügyes kezekkel bevezette a csövet és alaposan kimosta Röhrichné gyomrát.

Az asszony elalélt. Mikor magához tért, a bank egy tisztviselője lépett hozzá és felkérte, hogy kövesse. Már akkor a szállodából elhozták csomagjait, majd autóbá ültették a vasúthoz vezették, megváltották a jegyét, valami pénzt adtak neki, felültették a vonatra és utnak bocsátották.

A bank alkalmazottai azután nyugodtan visszatértek, mint akik jól végezték dolgukat. Elvégre gyakorlatuk lehet benne elég gyakori az ilyen eset.

Hetek múlva azután a kaszinó igazgatósága értesítést kapott, hogy Röhrich gyáros bepörölte a bankot — kártérítésért. Keresetében előadta, hogy a bank alkalmazottainak eljárása beteggé tette feleségét. Röhrichnének ugyanis eszéigában sem volt magát megmérgezni, mert a játékerem fülledt levegőjében, a szokatlan látvány izgalma miatt megfájdult a feje, csillapító porokat vett be. Erre a bank buzgó alkalmazottai megrohanták és hiába tiltakozott, hiába akart mindent megmagyarázni, rá se hallgattak, ide-odacipelték és nem csoda, ha a kiállott izgalom, ijedség következtében beteg lett. Most gyógykezeltésre, majd hosszabb üdülésre van szüksége.

Pörre azonban aligha kerül a dolog; a bank igazgatósága a kártérítési összeget — egy udvarias, bocsánatkérő levél kíséretében — bizonyára megfizeti. A fő az, hogy nem történt semmi botrány, ami a játékot megzavarta volna.

Követeljen mindenütt

PE-KO CIPŐT

mert ez a **legjobb,**
legolcsóbb

és

legtartósabb

cipő.

Minden jobb cipőüzletben kapható

KOZINA PÉTER cipőgyárai Tržič (Slovenija)

Főüzlet: Ljubljana. Fióküzlet: Zagreb és Beograd.

SPORT

Ma délután 4 órakor
Zemuni ASK-Rádnicski
délután 6 órakor
Verbászi SC-Juda Makkabi
barátságos futballmérkőzés. Karagyorgye sporttelep

Az árvízveszedelem miatt elmaradt Dusan Szilmi mérkőzés helyett élvezetes játékot ígérő kettős programról gondoskodott a Juda Makkabi-Rádnicski intézőbizottság. Zemun bajnoksága, a ZASK és a szuboticiai elsőosztályú bajnokság negyedik helyezetteje, a Verbászi SC látogat el Noviszádra. A beállott nyári szünetben mind a két csapat lényegesen megerősödött a vakációzó diákokkal, míg a noviszádi csapatok játékrejére a nyári szünet nem sok jelentőséggel bír. Éppen ezért a mai közdelmekre komolyan fel kell készülniök a helybeli együtteseknek, ha nem akarnak kellemetlen meglepetésekben részesülni ma délutáni ellenfeleiktől.

A Rádnicskit mindazonáltal nem féltjük, mert Breznikkel és Hauzerrel megerősített, állandó javuló formát mutató csapata 1-2 góllal valószínűleg le fogja győzni a zemuni akadémisták csapatát.

Sokkal kétségesebb már a VSC-Makkabi mérkőzés kimenetele. A Makkabi az utóbbi időkben keveset játszott és így nem szerezte még meg azt a rutint, amely a szakszerű, szorgalmas tréningek gyümölcsötvetéséhez elkerülhetetlenül szükséges. Néhánygólo, verbászi győzelmet várunk.

Petrovaradin mai programja. Kettős mérkőzés kerül ma délután eldöntésre Petrovaradinban. A karlóvcai Leviatan kombinált csapata játszik előmérkőzést a Gradjanski kombináltjaival, utána pedig a rumai Spárta mérkőzik a Gradjanski első csapatával.

A magyar vízpolócsapat belgiumi győzelme. A Párisban szerdán lejátszott Magyarország-Franciaország válogatott vízpolómérkőzés után, a rendkívül durva játékban szenvedett sérülések folytán erősen tartalékos magyar vízpolócsapat pénteken Gand város válogatottjaival mérkőzött. A magyar csapat állandó fölénye után a játék 1:1 gólarányu félidő után, a magyar csapat 3:2 arányu győzelmével végződött. A gólokat Keserü, Wenk és Vértessy dobták.

A Sombori Sport Egylet uszóversenye. A Sombori Sport Egylet uszószakosztálya 1926 július 25-én délután 4 órai kezdettel a Péter Király csatornai fürdőházban rendezi uszóversenyét a Vojvodina 1926. évi bajnokságáért. Nevezési határidő július 22.

Tennisz

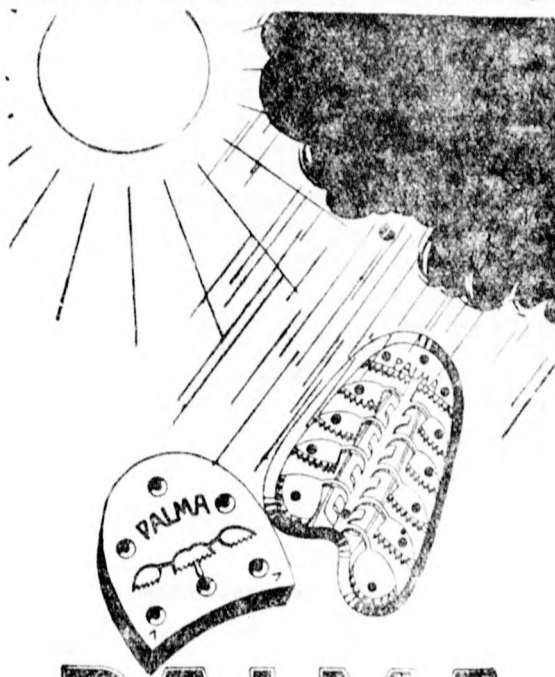
Francuski Olga Nikolics Nadicát, Flamann pedig Csernojarovot győzte le az egyes verseny döntőjében

Pénteken délután szép időjárás mellett végre eljutott az NLTK háziversenyének négy versenyszáma a döntőig, melyek közül hármát sikerült befejezni igen kevés közönség előtt, noha a nivós küzdelmek megérdemelték volna fokozottabb érdeklődést. Az első női egyes verseny döntője Francuski Olga-Nicolics Nadica feletti győzelmével 8:6, 6:2 arányban végződött. A szimpatikus győztes minden dicsőretet megérdemel eme játékáért, mely legnagyobb részt erős, lapos dríoejátékból állt. Ezután sorra került a napról-napra elhalasztott férfi egyes döntő Csernojarov-Fiamann között, melyet utóbbi két órán át tartó nehéz küzdelem után öt szettben 6:2, 3:6, 4:6, 6:4, 6:2 arányban megnyert biztosítva ezzel ismét tenniszbeni elsőbbségét. A férfi-páros versenyben első lett Flamann-Csernojarov pár. Második dr. Blausteiner-Jakab Géza 6:1, 7:5. A visszamaradt vegyes páros döntőt, valamint Szerbia férfi egyes bajnokság döntőjét Kaciancsics-Flamann között ma, vasárnap, délután fogják lejátszani. Dungyerszki Goga egyes páros „exhibition” mérkőzéseket

fog játszani, ami nagy mértékben fogja értékessé tenni a vasárnapi tenniszverseny lefolyását.

Nemzetközi lawn-tennisverseny Becskereken. A becskerekai Vivó és Tennisz Klub július 27-én nemzetközi lawn tennisversenyt rendez.

A NAK futball szakosztálya felkéri az I. és IB. csapat játékosait, hogy a délután fél 5 órai tréningen okvetlen megjelenjen szíveskedjenek.

PALMA
gummi sarok és talp

Ha rossz az időjárás, nem fényezés, ha a cipőjén „PALMA” használ, amikor pedig szép az idő, ha a szandálon viseli, mert a gummisárral a járásunk kelemes és ruganyos s ez minden takarékos és praktikus ember számára feltétlenül szükséges. Vajjon miért?

Mert tartósabb és olcsóbb a bőrnél

Kísérlelje meg s hamarosan meg fog győződni róla, hogy nem akar már cipőt viselni „PALMA” nélkül.

Julius 17	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.12			177 —
Zürich			1096 3/8	1937 25
Newyork	516 3/8		56.58	
London	25.11		275.65	486 3/8
Páris	12.60		135.36	244 —
Milano	17.46		192.50	338 75
Prága	15.30		167.90	296 25
Berlin	122.91			23.81
Budapest	72.26			14.1/s
Brüsszel	12.55			243 —
Bécs	73 —		800.75	14 25
Bukarest	243 —			
Amsterdam	207.48			
Szófia	372.50			
Krisztiania				
Szalonik				
Stockholm				

Chicago terménytőzsde
1926 július 17, 19 óra

Buza		Tengeri	
Julius	144.75	Julius	76.50
Szeptember	144.75	Szeptember	82.25
December	147.5/s	December	84.25

Irányzat: buza, tengeri állandó (AVALA)
Novisadi terménytőzsde
1926 július 17. (Hivatalos jegyzések)
Buza, bácskai kereslet 310, bácskai u 77 kg. 2 százalék kereslet 270 (kötés nem törj-

tént). Tengeri bácskai d. k. 195-200 (2 vagon), bácskai franko B-Bród d. k. kötés 215 (3 vagon), bánáti d. k. 192:50 (2 vagon). Irányzat szil/rd.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

Egy csinosan butorozott tiszta uccai szoba

esetleg teljes ellátással kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Jókarban levő **lakatos szerszám**

olcsón eladó. Cim: „REKLAM” hirdetőbe, Novisad, Jevrejska 6.

Különbejárati

emeleti nagy butorozatlan szoba a Fő-utcán (irodának alkalmas) azonnal kiadó. Cim: **Schmoika hirdetőirodában**, Novisad, Futoski put 2. 371-1-2

A DUNA VIZÁLLÁSA

Julius 3-án d. e. 8 órakor	—	630
Julius 3-án délben 12 órakor	—	628
Julius 4-én reggel 8 órakor	—	620
Julius 5-én „ 8	—	610
Julius 5-én délután 2 órakor	—	608
Julius 6-án reggel	—	604
Julius 7-én „	—	604
Julius 8-án „	—	606
Julius 9-én „	—	613
Julius 10-én „	—	618
Julius 11-én „	—	623
Julius 12-én reggel 8 órakor	—	628
Julius 12-én délben 12 órakor	—	629
Julius 12-én délután 3 órakor	—	630
Julius 13-án reggel 8 órakor	—	633
Julius 14-én reggel	—	638
Julius 14-én délután 4 órakor	—	640
Julius 15-én reggel 8 órakor	—	644
Julius 16-án „	—	642
Julius 17-én reggel 3 órakor	—	634
Julius 17-én reggel 8 órakor	—	632

Jöjjen Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZÁLLODA

Budapest, VII., Dohány-ucca 42. (Hungária-fürdő épületében). Modern comfort! Mérsékelt árak!

Dr. GRÜNWALD SZANATÓRIUMA

BUDAPEST, VII., Vilma királyné-ut 15. szám.

LIGET SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyintézet gyomor-, bélbetegek, szív-, vese-, cukorbetegség részére. Vizgyógyintézet. VI., Nagy János (Benczur-u.) ucca 47. sz.

Dr. PAJOR SZANATÓRIUM és VIZGYÓGYINTÉZET

Budapest VIII., Vas-u. 17.

PARK SZANATÓRIUM

Legtökéletesebb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prostata, vesebetegek kezelése. Röntgen. VI., Aréna-ut 84. sz.

ROYAL NAGYSZÁLLÓ VII., Erzsébet-körut 45-47.

Világnívó és szolid! Budapesti és más magyar fürdők látogatói 50% kedvezményt kapnak

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

Klimatikus, diétás gyógyintézet bel és idegbetegek részére. Nap- és légfürdők. I., Báró Eötvös-ut 12.

SENT GELLÉRT

GYÓGYFÜRDŐ ÉS SZÁLLODA, BUDAPEST. Legmodernebb berendezés! Mérsékelt árak!

SENT MARGITSZIGET

A Duna-folyam gyöngye. 150 holdas park. Nagyszálló. Szanatórium. Magyarország legmodernebb üdülő- és gyógyintézete. Kénes és szén-savas gyógyfürdők kőszvény, reuma és idegesség ellen. Thermal strandfürdők.

BALATONFÜRED

Legmodernebb fürdők, a „szívbeteg Mekkája”

APRÓ HIRDETÉSEK

KÉT-HÁROM SZOBA, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakást keresek azonnalra. Ügynökök díjaztatnak. Cím a kiadóban. 394-1-2

Egy „Hopf“-féle mester HEGEDU olcsón eladó, esetleg részletre is. Cím a kiadóban. 379-1-3

Jó karban levő, használt KERÉKPÁR olcsón eladó. Cím a kiadóban. 362-1-3

HÁLÓSZOBA világos [Javorfa] és egy fényezett EBÉDLŐ SZEKRENY eladó. Kralja Aleksandra 8. I. em. 359-1-6

Eladó egy jókarban levő CIMBALOM. Cím a kiadóban. 349-1-3

HÁZASSÁG céljából levelezne 31 éves önálló iparos intelligens leánnyal. Cím: „Farago“ jelígre postrestant Novisad.

LAKÁST KERESÉK egy szoba konyha és mellékhelyiségekből állót, lehetőleg bent a városban. Cím a kiadóban. 414-1-2

CSINOSAN BUTOROZOTT SZOBA azonnal kiadó Schreiber, Futoski-put 35. szám. 402-1-2

Néhány nagyobb RAKTÁRHELYISÉG azonnalra kiadó. Pollák és Rösler, Novisad, Futoski put 39. 417-1-2

Egy BORBÉLY-SEGÉD állást keres. Budai Istvan, Novisad, Gunduličeva u. 5. 413-1

WORTHINGTON gőzszivattyúk, tüzelő fecskendő, esztergapad, fűrőgép, kis excenterprés olcsón eladó. Fritsch, Novi Sad, Željeznička ulica 41. 409-1-3

HIRDETÉSEK

Saját érdekében

kérjen minde-
nütt ki-
zárólag

jó
sajtot

Igy néz ki az S. H. S. államban a legjobban ismert sajt eredeti csomagolása. Jobb, mint a trappista és ementali! Rendeljen azonnal egy 2 1/2 kilós próbacsomagot, utánvételt 80 dinár, bermentve szállítva. Ha a sajt nem felel meg: visszatérem a pénzt.

Maltar Franjo

381

Ilača - Srijem.

1-2

Villamos motorok,

dinamók javítását és tekerceselést, világítás, csengő, telefon, mozberendezéseket, rádió és autóakkumulátorok javítását, töltését és minden e szakmához tartozó munkát a legpontosabban és legolcsóbb árban vállalunk.

Peikert és Neurohr

elektrotechnikai és mechanikai vállalkozók Novi Sad, Primorska (Vásár) u. 21. — Speciális szakműhely. 3762-1-0

Pályázati hirdetmény

a novisadi ipartestületi jegyzői állásra.

Az ipartestületnek szüksége van egy jegyzőre, aki az összes iparágakban jártas, ismeri a törvényeket és rendeleteket, amelyek az iparosságra vonatkoznak. Kell, hogy jó adminisztratív erő legyen, S. H. S. állampolgár és az államnyelven kívül tudja a német és magyar nyelvet.

Havi fizetése az összes pótlékokkal együtt 3000 dinárig. Az állás ideiglenes, amely egy évi szolgálat után állandósíthatik.

Pályázati határidő 1926. július hó 25-éig. A pályázati kérvények okmányokkal ellátva az ipartestület igazgatóságához Novi Sad (Carinska ul. 15.) címzendők.

Az ipartestület 1926. július hó 13-án tartott igazgatósági határozata alapján az

375-1-3

Igazgatóság.

A vojvodinai iparkiállítás irodája Novisadon

felkéri a szabad lakással rendelkezőket, hogy jelentsék be, hány szobát (ágyat) tudnának a Kiállítás látogatóinak rendelkezésére bocsájtani és milyen napi árban

Van szerencsem a n. é. hirdetőközönség tudomására hozni, hogy a „BAT“ beogradi vállalat képviselőjét **Novisad és környékére átvettem** s így az összes

vasuti állomásokra s vasuti kocsikra hirdetések kifüggesztését elvállalom.

Kardos hirdetővállalat

Novisad, Vilsonov trg 7. szám. — Telefon 3-70. 406-1-2

Keresek lakást

istállóval lehetőleg a telepen.
Cím leadandó:

Lipkovits-trafik, Kr. Aleksandra 20

407-1-2

A noviszádi r. k. egyházközség

levélbeni zárt ajánlat útján bérbe adja a Péter Király-ucca 30. számú bérházában levő Kertész Mór feletti emeleti helyiséget, amely egy irodai, mint üzleti célokra rendkívül alkalmas.

A helyiség egyben és felosztva is bérbe vehető.

Ajánlatok folyó hó 23-ának déli 12 órájáig a hitközségi irodában adhatók be, ugyanott nyerhető bővebb felvilágosítás naponkint délelőtt 10-12 óra között.

Noviszád, 1926. július 17-én.

A róm. kath. hitközség
elnöksége

397-1-0

A Szabó-féle vendéglő

szép kerthelyiségében (Kamenici-ucca 73.) ma délután 4 órától reggelig a közkedvelt

temerini **VIDA-karmester**

tamburazenekara hangversenyez. Jó polgári konyha. Szerémi borok. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

Szabó Mihály

Egy elsőrendűen berendezett **malom** napi 100 méter kapacitással, Szerbiában a Paraćin užice vasutvonal mentén saját villanyteleppel és az összes mellékhelyiségekkel, kitűnő buzatermőföldek mellett

jutányosan eladó

Érdeklődéseket Schmolka hirdetőiroda Noviszád Futoski-put 2. továbbít. „Malomeladás“ jelige alatt.

Eladó

egy négyülékes üzemképes **Ford-autó.**

Königstättler Testvérek R. T.

Novisad, Žitni trg 5.

400-1-2

Nagy világos

beton pince

azonnal **kiadó.** Bővebbet: **Magyar u. 7.**

Srpska Trgovačka Banka D. D. u Novom Sadu

Telefon: 183 és 376.

Nyújt váltó és folyó-számlai hiteleket. Takarékbetéteket elfogad és kamatoztat legelőnyösebb feltételek mellett.

Betéteket felmondás nélkül is

3697 visszafizet. 38

Nemcsak belföldi és külföldi, hanem a világ akármelyik piacán kifizetéseket eszközöl: gyorsan, pontosan és olcsón.

Bérbeadó

esetleg **eladó** betegség miatt egy jólmenő **fűszerüzlet**

italmérési és trafik engedéllyel, a kórházzal szemben. 1-2

Üzemképes 15 H. P.

szívógázmotor

eladó.

Gausz János

Novi Sad, Futoski put 66. szám alatt.

Orvosi rendelőbe

kerestetik inasnak egy jólnevelt 14-16 éves fiú. Közelebbit a kiadóhivatalban.

405-1

Keresek

intelligens jó férfi masszört hetenkint háromszorra, jó javadalmazással.

Jelentkezni lehet: **Duna ucca 4.**
a házmesternél.

AKÁCFA

bognárok részére jutányosan kapható

PINTZ KONRÁD

téglagyáros és fakereskedőnél **Indija** — Srem. 343

Telefon 13.

1-7

Zongorák

és

Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyisintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban

Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS HANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL.

Lawn tennis rakettek el-
adása és rakett javítás.